

23. IX. 1931

kraj _____ priloga _____

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje naprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Aškerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 26. septembra 1931.

št. 39.

Važni načrti za preuredite v lesne trgovine.

Pretečeni petek se je vršila v Ljubljani seja osrednje sekcije lesnih trgovcev, na kateri se je razpravljalo o ureditvi lesnega izvoza.

Pod predsedstvom ing. Kobi-ja je potekla seja pod dojmom, da je pri nas lesnih trgovcev mnogo preveč, kar je deloma res, ker je povojna konjunktorna doba dala mnogim, strokovno nesposobnim ljudem priliko udejstvovati se na tem polju. Na drugi strani pa je zopet res, da je pri nas, pa tudi v inozemstvu doslej — ne samo po vojni, marveč tudi pred njo! — vsepovsod veljalo načelo svobodne lesne trgovine ter se nikdar ni zahtevalo kakega dokaza o strokovni usposobljenosti. S tem, seveda, ni rečeno, da bi bila strokovna usposobljenost za lesnega trgovca nepotrebna. Vprašanje je samo, kakšna načela naj se postavijo za dokaz te usposobljenosti, da ne bo krivice?

To je važno vprašanje, ki mora zanimati vsakega: ne samo malega in srednjega, temveč tudi veletrgovca, veleizvoznika; ne samo tistega, ki je pričel trgovati z lesom šele pred letom ali v konjunktorni povojni dobi, temveč tudi tistega, ki je trgoval z lesom še daleč pred vojno. — In končno tudi ne samo tistega, ki izvažajo letno po nekaj desetoric vagonov in se s tem preživlja, temveč tudi tistega, ki izvozi letno stotine vagonov.

Očitek, da je v povojni konjunktorni dobi nastalo mnogo novih lesnih trgovcev, se ne sme zlorabljeni. Mnogo, da velika večina teh je dokazala z uspešnim delom svojo strokovno usposobljenost in jo dokazuje še danes.

Absurdno razlikovanje »solidnih lesnih podjetij« in takozvanih »lesnih trgovcev« je omalovaževanje večine! Ne samo po številu, temveč tudi po množini produkcije. Kako naj se definira razlika med »solidnim lesnim podjetjem« in »takozvanim lesnim trgovcem«? In kdo naj razsoja, da odločitev ne bo pristranska?

Absurdna je tudi trditev, da je strokovna nesposobnost in konkurenca nekaterih zadala naši trgovini tako težke udarce in jo spravila v sedanji nevzdržni položaj.

Kakor moramo priznati, da je med vsemi gospodarskimi panogami lesna trgovina pri nas utrpela največjo škodo, vidimo vsak dan, na vseh gospodarskih poljih doma in na tujem nazadovanje v istem in celo v še večjem obsegu. Nazadovanja lesnega izvoza iz vseh drugih zemelj vendar ni zakrivila strokovna nesposobnost, niti konkurenca nekaternikov.

Kaj pa splošna gospodarska kriza, ki je omejila gradbeno delavnost vsepovsod? Kaj pa konkurenčne, naravnost dumping-cene tujih držav, ki nam korak za korakom odjedajo dosežanja tržišča, in navzlic temu vedno manj izvažajo?

Spričo teh dveh glavnih vzrokov je vsaka beseda o notranji konkurenci med domačimi izvozniki brez sleherne podlage. To nam živo dokazujejo narasle zaloge izvoznega blaga, ki so — naravno — pri večjih večje, pri manjših pa manjše, a navzlic nizki, prenizki ceni ne najdejo kupca. In vendar bi se vsakdo rad iznebil zalog, če tudi po pre-

nizki ceni! Zastonj: tuja (ne samo romunska!) konkurenca je cenejša; naši odjemalci pa poleg tega stiskajo, ker pri njih v gospodarskem oziru ni nič boljše kakor pri nas.

To so vzroki, ki jih je treba odpraviti!

Res je, da je treba s pametnimi in pravičnimi odredbami zaščititi dober glas našega blaga; to smo vedno poudarjali. Res je tudi, da je treba omejiti nelojalno konkurenco v notranjosti. Prvo bi se dalo doseči s posebnim pravilnikom, s sestavo enotnih uzanc za izvozno blago, katerih kršitev naj bi bila kazniva. Nelojalne konkurence potom regulacije cen, potom določitve najnižjih cen pa ne bo mogoče popolnoma preprečiti in celo izdatno omejiti nikdar iz dveh razlogov: 1. ker nam bo cene diktirala inozemska konkurenca (in ne naša izvozna organizacija!), poleg tega pa trgovinske pogodbe in razne prevozne tarife in takse poleg drugih, običajnih činiteljev — in 2. ker tudi najbolj drakonske odredbe niso v stanju vršiti uspešno kontrolo nad kršitvami določene cenika.

Kolikor smo poučeni, je izvoljen poseben odbor, ki naj bi sestavil načrt za reorganizacijo lesnega izvoza ter določil pogoje za priznanje strokovne usposobljenosti in še posebej izdelal določila, ki naj bi predpisovala, komu pristoji pravica izvrševati izvozno trgovino. Oboje je potrebno. Vendar naj bi bilo za izvršitev te naloge merodajno vodilno načelo, ki naj se predvsem ozira na glavna dva činitelja, povzročujoča zastoj v lesni trgovini: 1. inozemska konkurenca in v zvezi z njo notranje tarifne in fiskalne zadeve in 2. značaj naše lesne trgovine, ki ima izrazito obliko malega in srednjega obrata, do čim zamoremo navzlic razmeroma visokemu deležu pri celokupni državni lesni produkciji o lesni industriji in veleindustriji komaj govoriti.

Šele za tem naj pride na vrsto vprašanje strokovne usposobljenosti, ki naj bo prikrojeno dosedanjim potrebam, in naj ne daje velikim ali celo samo peščici največjih pravice do ubijanja malih in srednjih in z njimi desetisočev

tistih, najdejo pri njih svoj edini zaslužek.

Načne naj se vprašanje določitve enotnih uzanc, veljavnih na celo državo, ki naj postanejo istočasno pravilnik za izvoz lesa.

Glede cen pa: diktiralo nam jih bo še dolgo časa inozemstvo s svojo konkurenco, diktirale nam jih bodo gospodarske razmere v zemljah naših odjemalcev.

Tak podrobno sestavljeni načrt naj bo izraz volje vseh, najmanj pa večine in naj se ozira na splošne potrebe in koristi. Enotnost bo dosežena le tedaj, če se načrt predloži v proučitev in v revizijo vsem gremijalnim lesnim sekcijam še predno se ga hoče kam predložiti kot izraz volje prizadetih!

Vprašanje ureditve lesnega izvoza je življensko važnega pomena za nad dva tisoč lesnih trgovcev in žagarjev v Dravski banovini in za desetorice tisočev tistih, ki pri njih najdejo zaslužek in možnost eksistence.

To vprašanje je tako važno, da ne gre, da bi ga reševal samo ožji odbor. Za reševanje tega vprašanja so poklicane vse lesne gremijalne sekcije. Spričo vitalne važnosti tega vprašanja, od katerega rešitve je odvisna eksistenca desetisočev, so dolžne sklicati sestanke vseh lesnih trgovcev v svojem okolišju. Ti sestanki naj se izjavijo o predloženem načrtu, da bo mogoče o njih reči, da predstavljajo željo večine.

Zaključujemo z naslovom našega članka v zadnji številki: **Reorganizacija lesnega izvoza naj bo vsem pravična!**

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v **Grosupljem.**

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi VI!

Na knjižico.

Plačilne razmere socijalnih slojev so večinoma vezane na gotove perijode, ker se jim zaslužek izplačuje tedensko, štirinajstdnevno ali mesečno. Ravno socijalni sloji pa predstavljajo v nadrobni trgovini pretežno večino odjemalcev in so nekak regulator plačilnih pogojev, ker je poleg trgovine tudi del obrti odvisen od njihovega konsuma. Posebno v industrijskih krajih in v tako zvanih uradniških mestih se je vsled tega v nadrobni trgovini uvedel način kupovanja dnevnih potrebščin na knjižico; plačilni roki konsumentov pa so se prilagodili načinu izplačevanja zaslužka istim, bodisi tedensko, štirinajstdnevno ali mesečno. Najbolj ubičajen je v industrijskih krajih način štirinajstdnevnega izplačevanja mezd in tudi poravnavanja računov, v uradniških mestih pa se računi poravnavajo večinoma mesečno. V največ krajih pa sta oba načina v rabi istočasno.

Rok poravnavanja računov končno ne igra v trgovini tako velike vloge ter je za trgovca tem boljše, čim krajši je, ker pride na ta način hitreje do kritja, na drugi strani pa je riziko vri krajših plačilnih perijodah manjši in kontrola uspešnejša.

Do tu je vse v redu, in se mora vsak trgovec prilagoditi načinu oskrbovanja odjemalcev potom nakupovalne knjižice proti perijodičnemu plačevanju.

Kakor je ta način nadrobne trgovine neizbežen in priporočljiv vsakemu trgovcu, ki hoče uspevati, je na drugi strani ravno ta način v mnogih slučajih škodljiv trgovcu in neredko tudi konsumentu samemu.

Predno previden trgovec da nekomu ugodnost nakupa na knjižico proti perijodičnemu plačevanju, se bo na vsak način prej informiral o njegovem zaslužku, o njegovem značaju, pa tudi o njegovi preteklosti. Poleg teh informacij se v nadrobni trgovini navadno ne zahteva kakih posebnih garancij.

Na boljsem so razne delavske nabavljalne organizacije, industrijske kantine in slične ustanove, katere se neka-ko vknjižico dogovorno z delodajalcem na odjemalcev zaslužek ter dobivajo

perijodično pokritje proti predložitvi računa ali odjemalske knjižice neposredno pri delodajalcu iz odjemalčevega zaslužka. Delodajalec tak znesek odtrga delomalcu od njegovega zaslužka ter poravna njegove obveznosti pri trgovcu. Za tak način poravnavanja računa mora navadno trgovec delodajalcu priznati gotov odstotek kot provizijo in odškodnino za njegovo posredovanje in manipulacijo. Tak način plačevanja pa je dovoljen le s pristankom delojemalca samega, če ni v podjetju kolektivne pogodbe, ki bi to odredila.

Kakor je ta način priporočljiv za trgovca-dobavitelja, moramo priznati, da se še danes ponekod od strani nekaterih delavskih kantin, pa tudi od delodajalcev to stanje izrablja na škodo delavcev, ker hočeta imeti tam dobiček dva namesto enega samega, vsled česar je blago v nekaterih delavskih kantinah in sličnih nabavljalnih organizacijah včasih celo dražje kot pri nevezanem trgovcu, dasiravno mora ta nositi sam ves riziko pri načinu perijodičnega poravnavanja, dočim so kantine in slične oskrbovalne ustanove krite potom odtegnitve od zaslužka pri delodajalcu.

Odveč bi bilo razpravljati o umestnosti načina nakupovanja dnevnih potrebščin na knjižico. Tu je, in trgovec ga mora upoštevati navzlic privilegirane-mu stališču raznih drugih preskrbovalnih organizacij. Grajati pa moramo na vsak način škodljivo favoriziranje privilegiranih nabavljalnih organizacij in kantin, ki škoduje najbolj konsumentom samim, nevezanim trgovcem pa odvzema možnost vsake konkurence. Take kolektivne pogodbe, ki delojemalce stavljajo v popolno odvisnost gotovega dobavitelja ali dobavljalne organizacije, bi moral zakon sam prepovedati, tako v interesu svobodne, davek plačujoče trgovine, kakor v interesu delojemalcev-potrošnikov, ki so brezobzirno vezani kupovati svoje potrebščine pri določenem dobavitelju, če tudi po višji ceni in v slabem kvaliteti.

Kjer ne obstoji kaka privilegirana nabavljalna ustanova in kjer delojemalci niso vezani tozadevno na kako kolek-

tivno pogodbo, bo tudi podjeten trgovec skušal s pristankom delojemalcev - kupcev dobiti od delodajalca slične ugodnosti, ki ga proti majhni procentualni odškodnini obvarujejo rizika. V navadnih slučajih pa, kadar trgovec ne uživa kakih posebnih privilegijev, mora biti previden ter paziti, da odjemalec ne prekorači gotovega določenega kredita in da svoje obveznosti tudi v redu poravnava, ker se sicer prične dolg na knjižici množiti na škodo trgovca in odjemalca.

Res je sicer, da se taki zaostanki v nekaterih slučajih lahko iztožijo, vendar pa pride skoraj redoma do zarubitve plače, če že ni mogoče dobiti kritja drugje. Prevdaren trgovec se bo temu skrajnemu postopku rajše izognil ter pazil, da dolg ne narašča. Če pa je narastek, bo zahteval garancijo v poročtvu z določenim plačilnim rokom, obenem pa pazil, da se novonastale obveznosti tem bolj v redu poravnava.

Ob tej priliki moramo opozoriti na poseben tip »pufarjev«, ki je zelo razširjen zlasti v mestih. So nekateri, ki dobavljajočega trgovca radi pogosto menjavajo, ne da bi pri prejšnjem poravnali svoje obveznosti. Tako nastanejo polagoma viseči dolgovi pri vseh trgovcih istega kraja, zlasti, če nimajo ti nikake medsebojne informativne organizacije, da bi jih obveščala o plačilnih nekorektnostih teh nekaternikov.

Višina maksimalnega kredita in zahteva tekočega točnega poravnavanja naj bo poleg prej naznačenih informacij vsakemu trgovcu pogoj za dovolitev nakupovanja na knjižico. Trgovec, ki nasproti svojim odjemalcem ne stavi vsaj teh zahtev, škoduje sebi, poleg tega pa je moralno zagrešil nelojalno konkurenco.

Navzlic trgovčevi pažnji in želji, da vsestransko ustreže svojim odjemalcem, pa moramo priznati, da je baš nakupovanje na knjižico eden najbolj delikatnih načinov trgovanja in povzroča dnevno nebroj nespোরazumljenj, vzbuja nevoljo na obeh straneh in mnogokrat odje trgovcu dobrega odjemalca. Včasih je krivda nespোরazumljenja na strani odjemalca, bodisi vsled pozabljivosti

ali pa tudi zaradi kakih drugih vzrokov, često pa — na žalost — zadeva krivda trgovca in še večkrat njegove nameščenice.

Eden glavnih vzrokov je ta, da dajo prodajalci odjemalcu čutiti, da mu s tem delajo nekako uslugo. Včasih so geste prodajalcev naravnost žaljive in cikajo na to, kakor bi se odjemalcu blago podarjalo, najmanj pa razodevajo njemu samemu, kakor tudi slučajno navzočim drugim strankam, da jemlje kupovalec blago na upanje. Tak način postrežbe upravičeno razburja odjemalca in znači skoraj javno izjavo prodajalca: »Pojdi kupovat drugam, pri nas nisi zaželjen!«

Psihološko umevno je, da so ravno kupovalci na knjižico tozadevno bolj občutljivi in vidijo tudi v nezavedni in nenameravani gesti prodajalca le očitke, češ: kupuješ na upanje... Ravno vsled te lastnosti mora biti prodajalceva obzirnost in uslužnost še posebno osredotočena. Tudi razna opozorila glede prekoračenega kredita ali neplačnega plačevanja naj bodo v trgovčevem interesu izvedena na izbrano obziren način, da nikdo, niti prodajno osebje tega ne opazi.

Toliko glede teoretične plati nadrobne trgovine na knjižico.

Nespোরazumljenja in slabo voljo pa vzbuja mnogokrat tudi tehnično nepravilna manipulacija od strani trgovca samega.

Se danes se v marsikateri trgovini prakticira običaj, da leži nakupovalna knjižica pri trgovcu v enem samem izvodu, kar seveda vzbuja upravičeno ali neupravičeno nezaupanje pri odjemalcu, na vsak način pa mu otežkočuje kontrolo. Drugod je zopet še vedno v navadi, da nosi edini obstoječi izvod nakupovalne knjižice stranka sama, dočim se trgovec zadovoljuje z različnimi noticami in štracami v svrhu kontrole. Blago se navadno ne navaja v knjižici poimensko, temveč se običajno vpisuje: razno blago Din...

Uvedba trgovine na nakupovalne knjižice ni nič kompliciranega, tehnično pa mora biti izražana tako, da omogoča obojestransko kontrolo ob vsakem času.

Odjemalec je trgovčev dolžnik, vsled česar mu je treba otvoriti računi v salda-kontni knjigi, in vsako obremenitev, kakor tudi vsako plačilo ali dobropis izvesti po knjigovodskih načelih potom prima-note ali journala.

Knjižico naj ima odjemalec sam. Vanjo se vpisujejo in seštevajo vsakdanje vsote nabave, odštevajo pa v isti koloni plačila in dobropisi, da je vedno razviden ostanek dolga.

Ob nakupu pa naj prodajalec vedno napravi noto, v kateri navede posamezne predmete poimensko z navedbo cene in zneska ter skupne vsote vsakokratne nabave. To noto naj kopira potom indigo papirja.

V nakupovalno knjižico zabeleži datum in številko izdane note ter skupno vsoto. Kopijo note izroči kupovalcu, da

zamore kontrolirati pravilnost skupne obremenitve v knjižici, ki jo hrani sam ter prinaša od slučaja do slučaja v trgovino. Original note pa služi trgovcu kot priloga za izvedbo obremenitve v prvopisni knjigi in potom nje v salda-konti.

Tak način vodstva nakupovalnih knjižic in računov je enostaven in ne zamuden ter omogoča obojestransko kontrolo in skoraj izključuje vsako nespo-razumljenje. Vedno pa je mogoče ob nastalih sporih dognati, kje je nepravilnost.

Poudariti pa moramo ob zaključku ponovno psihološki moment, ki zahteva ravno pri kupčiji na nakupovalne knjižice povečano obzirnost in ustrežljivost, da ne postane trgovcu bolj škodljiva kot koristna.

Finančne težave Anglije.

Že proti koncu pretečenega tedna je pričel angleški funt, ki je predstavljal zadnja leta eno najstabilnejših valut, za malenkost nihati. Nedelja, oziroma že sobota pa je prinesla na borzah že deloma pričakovano iznenadenje: funt je pričel močneje padati ter kazal vedno grozeče nagibanje navzdol.

Tendenca navdol se je pričela kazati že ob priliki zadnjega finančnega poloma v Nemčiji. Razni politični nespo-razumi in vedno naraščajoče nezaupanje je povzročilo odliv zlata v Francijo in deloma tudi v Ameriko, kar je postalo usodno za zlato podlago funta.

Nemalo je vplival na stanje tečajev težki gospodarski položaj Anglije, zlasti trgovinski zastoj in naraščajoči državni izdatki, za katere je bilo treba poiskati kritje v zmanjšanju proračunskih izdatkov za bodočnost in v povečanju državnih prejemkov. Načrtoma so bile predvidene uvedbe novih in povišanje starih carin, kar je v inozemstvu vzbudilo novo nezadovoljstvo in novo nezaupanje. Tudi visoko posojilo Francije in Amerike ni moglo zaustaviti naraščajoče gospodarske depresije.

Problem reševanja gospodarske krize je bil tako kočljiv, da je v notranjosti

razbil najmočnejšo stranko, ki se je po svojem voditelju Macdonaldu trudila najti vsem ustrezajočo rešitev, kar pa se je izkazalo nemogoče.

Da prepreči še hujše udarce, je morala vlada ukiniti zakon o zlati podlagi funta in izdati tudi stroge odredbe za promet z devizami, ki je bil doslej prost. Tudi borze so bile dva dni zaprte. Padeč funta je vplival tudi na druge borze ter so bile zaprte vse borze v Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Švedski, Norveški, Avstriji, Madžarski in celo v Švici.

Položaj se je nekoliko umiril, vendar se z gotovostjo računa v finančnem svetu, da se vrednost funta zniža približno za eno četrtno prejšnje vrednote.

V zvezi s tem finančnim udarcem in z naraščajočo gospodarsko krizo se govori o skorajšnjem političnem preokretu v Angliji, ki prinese brzkone koncentracijsko vlado, katere glavna naloga bi bila poiskati izhod iz težkega gospodarskega in finančnega položaja.

Padeč funta bo imel občutne posledice po celem svetu, najbolj pa v tistih delih, kjer so investicije angleškega kapitala največje.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

V celoti bodo tedaj bilanco sestavljale sledeče postavke:

a) na strani aktiva (imetje):

1. iz računa blagajne: gotovina koncem leta;

2. iz računa upnikov: eventualne dubiozne postavke;

3. iz računa dolžnikov: stanje njih dolgov koncem leta s pripisom obresti, če jih ne izkažemo v posebnem računu;

4. iz računa blaga: lastna vrednost glavne zaloge;

5. iz računa produkcije: skupno vsoto dolga produkcijskih odsekov (lahko tudi ločeno po posameznih računih in skupno v glavnem stolpcu);

6. iz računa blagovnih stroškov: eventualna predplačila za bodoče leto. (Seveda moramo isto vsoto izkazati tudi v računu zgube in dobička kot dobiček, v naslednjem letu pa, ko so bila dela za predplačane stroške izvršena, jih ne izkažemo več v bilanci kot imetje, pač pa jih moramo izkazati v računu zgube in dobička za naslednje leto kot izgubo pod označbo: »V letu (lanskem) za leto (poslovno) predplačani blagovni stroški«.

7. iz računa režije: isto kar pri blagovnih stroških;

8. iz računa denarnih zavodov: skupna vrednost naših naložb s pribitkom kapitaliziranih obresti;

9. iz računa nepremičnega inventarja: bilančna vrednost na zaključni dan, t. j. po odbitku bilančnega odpisa;

10. iz računa premičnega inventarja: isti postopek kot pri nepremičnem;

11. iz računa investicij: (glej opis v 33. številki!);

12. iz računa obratovalnih pomočkov: njih vrednost in zaključni dan;

13. iz računa vrednostnih papirjev: kurzno vrednost sklepnega dneva;

14. iz računa obratne glavnice: eventualni presežek izgub iz prejšnjih let;

15. iz računa zgube in dobička: eventualna izguba v poslovnem letu.

b) na strani pasiva (dolгови):

1. iz računa upnikov: njih terjatve, prištevši obresti za pretečeno leto, če jih ne izkažemo posebej;

2. iz računa dolžnikov: eventualni dubiozni dolgovi;

3. iz računa blagovnih stroškov: eventualni neplačani stroški, ki jih tudi v računu zgube in dobička izkažemo posebej pod izgubo. (V naslednjem letu, če smo te stroške poravnali, jih v bilanci ne izkažemo več, pač pa v računu zgube in dobička kot dobiček pod označbo: »V letu (lanskem) neplačani blagovni stroški, poravnani v tekočem (poslovnem) letu.«

4. iz računa režije: isti postopek kot pri računu blagovnih stroškov;

5. iz računa denarnih zavodov: naši dolгови koncem leta s kapitaliziranimi obrestmi vred (če jih ne izkažemo posebej);

6. iz računa obratne glavnice: dobički, izkazani v prejšnjih letih (pri samolastnih tvrdkah), pri trgovskih družbah pa višina vplačanega osnovnega kapitala od strani družabnikov ali višina vplačane delniške glavnice pri delniških družbah;

7. iz računa družabnikov (pri družbah): vsota njih dobroimetja, stvorjenega iz deležev na čistem dobičku iz prejšnjih let (ali tudi iz drugih vplačil);

8. iz računa rezervnih fondov (če obstoje): njih vrednost pred zaključnim dnevom, t. j. po pripisu tistih vsot, ki so jim pripadle na podlagi zadnje bilance;

9. iz računa zgube in dobička: čisti dobiček, kakor ga izkazuje ta račun.

(Dalje sledi.)

Naročnike, katerim smo zadnje čase razposlali opomine, pa se jim niso odzvali, opozarjamo, naj nemudoma poravnajo, ker jim bomo sicer morali list ustaviti in zaostanek sodno izterjati.

Uprava.

Gospodarske beležke.

Sadjarji!

V dneh 25., 26. in 27. oktobra t. l. se vrši v prostorih Ljubljanskega velesejma velik sadni sejem. Vsi sadjarji so vabljeni, da se s svojim pridelkom udeležijo tega sejma. Kdor namerava sodelovati, mora do 1. oktobra t. l. prijaviti svojo udeležbo na naslov »Sadjarstvo in vrtnarsko društvo« v Ljubljani, Resljeva c. 24/II. V tej prijavi je točno navesti, katere vrste se bodo poslale, koliko od vsake vrste, v kakšni posodi in koliko sadja od vsake vrste (razen tistega, kar namerava poslati) ima dotičnik sploh naprodaj oziroma doma v zalogi. Skrbelo se bo namreč po možnosti za odjemalce ne samo za tisto sadje, ki bo postavljeno na sejem, ampak tudi za zaloge, ki jih imajo doma. V poštev pride samo trpežno pozno jesensko in zimsko, skrbno izbrano namizno sadje, zlasti jabolka in hruske, in sicer samo tistih vrst, ki se nahajajo v sadnem izboru za Dravsko banovino.

Vsa nadaljna pojasnila daje Sadjarstvo in vrtnarsko društvo v Ljubljani.

Padanje števila izseljencev.

Izseljeniški komisariat v Zagrebu je izdal statistiko o gibanju našega izseljeništvja v drugem četrtletju tekočega leta, ki kaže, da je inozemska kriza močno omejila izseljevanje iz naše države.

V prekomorske kraje je odšlo v drugem četrtletju 1336 (lani 1395) oseb. Največ jih je odšlo v USA (647), v Kanado 229, v Argentinijo 218, v Uruguay 124, v Avstralijo 30 itd. Polovica teh izseljencev odpade na Savsko in Moravsko banovino. Dravska banovina je na petem mestu s 125 izseljenci.

Povrnilo pa se je v istem času iz prekomorskih držav 2565 izseljencev, tedaj 1239 več kot se jih je izselilo.

V evropske države je odšlo med tem 4502 (lani 10.909) oseb. Največ v Francijo (1775), v Nemčijo 1034, v Romunijo 401 itd.

Vrnilo se je v isti dobi 1232 oseb iz evropskih držav.

Nazadovanje izvoza vina iz evropskih vinorodnih držav.

V primerjavi s predlanskim letom kažejo statistični podatki občutno nazadovanje vina v pretečenem letu, z izjemo Italije in Španije, ki sta lani izvozili več vina kot leta 1929.

Italija je izvozila l. 1929. 941.000 hl vina ali 23% celokupne proizvodnje, lani pa je izvoz znašal 1.032.000 hl ali 29 odstotkov.

Grčija je l. 1929. izvozila 1.262.000 hl ali 58%, lani pa ob slabjši letini 589 tisoč hl ali 50% celoletnega pridelka.

Španija: izvoz l. 1929. 3.782.000 hl ali 15%, lani (ob slabšem pridelku) 3.486.000 hl ali 21% skupnega pridelka.

Znatne množine vina je lani izvozila tudi Portugalska, namreč 814.000 hl ali 14 odstotkov pridelka.

Madžarska izvažala malo vina ter je lanski izvoz znašal 282.000 hl ali 0,7%.

Razmeroma najmanj izvažala Jugoslavija, ki je lani izvozila (navzlic temu, da je bil izvoz vina lani večji kot prejšnja leta) samo 124.000 hl ali komaj 0,3% celoletnega pridelka.

Ti podatki pričajo, da bi se zamogel naš izvoz vina s primerno propagando in potrebnimi ukrepi visoko dvigniti.

Vinska in sadna razstava v Beogradu.

Pred kratkim ustanovljena Glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev za Jugoslavijo je v soboto otvorila v Beogradu prvo državno razstavo sadja in vina. Z ozirom na nekatere vrste sadja, ki zgodaj dozori, je sicer razstava otvorena nekoliko kasno, z ozirom na vino in tisto sadje, ki dozori pozneje, pa seveda, malo prezgodaj. Za pričetek je razstava prav lepo urejena in je razstavilo blago 94 razstavljalcev, večina (58) iz Dunavske, nekaj pa tudi iz Savske, Primorske in moravske banovine, dečim je iz Zetske in Dravske banovine udeležen le po en razstavljalec. Za naše sadjarje in vinogradnike je izostanek opravičljiv, ker si v Beogradu in bližnjih pokrajinah ne morejo iskati odjemalcev, pač pa v bližnjem inozemstvu, kateremu pa so razstave v Ljubljani bolj na roko.

Prepoved uvoza svinj v Avstrijo iz nekaterih banovin.

Avstrijsko poljedelsko ministrstvo je prepovedalo uvažati prašiče v Avstrijo iz Dunavske, Vrbaske, Primorske in Zetske banovine.

Za znižanje hotelskih cen v našem primorju.

Tujski promet na našem primorju je letos močno padel, ker so hotelske cene pri nas razmeroma zelo visoke, dočim vabi Italija letoviškarje z mnogo nižjimi.

Društvo »Putnik« je pozvalo vsled tega hotelirje in gostilničarje, ki imajo dohodke od tujskega prometa, naj znižajo cene v večjih obratih za 20% v manjših pa za 10%, kar bo le v tem slučaju priporočevalo njihova podjetja. Enak sklep so že v sezoni napravili hotelirji in gostilničarji sami na Korčuli. Uspeh se je pokazal v tem, da se je tujski promet tam dvignil na škodo drugih, bližnjih, dragih obmorskih letovišč. Akcija za znižanje cen v tujskoprometnih krajih je potrebna in umestna, samo nekoliko pozna.

OKOLI PODRAŽITVE SLADKORJA.

Že ob priliki zadnje žitne odredbe je bila v javnost vržena vest, da se v par dneh tudi sladkor podraži. Prvotno so govorili o štirih dinarjih, kasneje pa so skrčili to poročilo na dva in pol dinarja in še nižje.

Vsled mnogih povpraševanj od strani naših naročnikov smo se informirali na merodajnem mestu, kjer pa nismo mogli dobiti nikakega točnega pojasnila.

Gre očitno za domnevo, da se bodo v času zmanjšanih trošarinskih dohodkov morali proiskati novi viri, oziroma stari zvišati. To domnevo je potrdila še zadnja žitna odredba; nekdo je — bodisi v šali, bodisi v dobri veri — vrgel to domnevo v svet, drugi jo je označil že kot gotov sklep, tretji pa je že vedel povedati o višini zneska in datumu povišanja. Navzlic vsem tem govoricam gre še vedno le za domnevo, ki sicer utegne nekoč postati resnica, a kdaj, ne ve nihče, kakor tudi ne more nihče vedeti, če se povišanje res izvede.

Ker živimo v času, ko gre vsepovsod

Kolinska

Okusna in zdrava
je

KOLINSKA KAVA

za to, da gredo cene vsaj za najpotrebnejša živila navzdol in ne navzgor, bi podražitev sladkorja na že itak obubožanega konsumenta silno težko vplivala. Zato je verjetno, da se bodo potrebni dohodki poiskali drugod, ne da bi povzročili podraževanje najnujnejših življenskih potrebščin.

Da se pri nas zasleduje ta namen in se poiščejo vedno vsa možna pota za omilitve draginje, nam dokazuje baš žitna politika, ki se je rešila na ta način, da je navzlic podražitvi žita ostal glavni konsum predmet — kruh po stari ceni.

Dodamo naj k temu še, da so se slične vesti širile tudi o soli. Uprava monopolov pa je vesti o podražitvi soli že demantirala.

Toliko v pojasnilo. Pripomnimo naj le še to, da bi se tudi ob nameri povišanja trošarine strogo pazilo na to, da bi vsled preranega obelodanjenja ne trpeli škode prejemki na nameranih poviških.

V ZNAMENJU ŠTEDNJE.

Svetovna gospodarska kriza je odjeknila to pot prav občutno v proračunih vseh držav, ki morajo vsled zmanjšanih dohodkov reducirati tudi izdatke, kajti davčni vijaki so vsepovsod naviti do skrajnih mer, katere težko prenaša gospodarstvo že v normalnih razmerah, še manj pa ob času depresije.

Skoraj vse evropske države so morale letos vsaj enkrat revidirati razne proračunske postavke, znižati izdatke in poiskati novih virov za kritje teh, če tudi reduciranih postavk, ker so vsepovsod naraščali navzlic štednji izdatki za podpiranje brezposelnih, na drugi

strani pa so se postopoma manjšali dohodki, ker je kriza sama izčrpala plačilno moč, prisilila potrošnike k novim omejitvam in zmanjšala zaslužek vsem, poleg tega pa izzvala nebroj gospodarskih polomov.

Tudi pri nas se je morala uvesti politika štednje v državni upravi ter so se morali reducirati proračuni pri vseh resorjih, da se obdrži uravnovešene. Ravno kar je bila vsled tega izdana **odredba o znižanju draginjskih doklad** za državne nameščence in oficirje, katerih draginjske doklade se znižajo za 5 do 6%.

DRŽAVNI DOHODKI IZ TAKS IN TROŠARIN.

Izkaz o državnih dohodkih iz taks in trošarin izkazuje v mesecu avgustu sledeče vsote v milijonih dinarjev:

	prejeto proračun. (1930)		
trošarine	72.4	66.9	66.7
splošne takse	70.1	78.5	75.8
vozne takse	25.6	25.5	28.
skupaj	168.1	170.9	170.5

Dohodki iz taks in trošarin so bili tedaj v avgustu za 2.8 milijona Din manjši kot je bilo predvideno s proračunom in za 2.4 milijona Din manjši kot lani v istem mesecu.

Skupni dohodki iz taks in trošarin za dobo prvih petih mesecev tekočega proračunskega leta, t. j. od 1. aprila do konca avgusta pa kažejo v primerjavi z lanskimi istodobnimi prejemki sledeče vsote v milijonih dinarjev:

	prejeto proračun. (1930)		
trošarine	318.2	334.6	340.5
splošne takse	361.5	392.3	383.8
vozne takse	126.	126.5	127.9
skupaj	815.7	853.4	851.2

Dočim so v prvih petih mesecih proračunskega leta vozne takse skoraj dosegle proračunani znesek, dasiravno so skoraj za 2 milijona Din manjše kakor lani, so posebno težko (za 30.8 milijona Din) nazadovale splošne takse in trošarine (za 10.4 milijona Din).

Skupno so letošnji proračunski dohodki iz taks in trošarin za 37.7 milijona dinarjev manjši kot je bilo predvideno s proračunom ter za 35.5 milijona dinarjev manjši kot lani v istem času.

Po širnem svetu.

Pred francosko-nemškim gospodarskim sodelovanjem.

O priliki zadnje ženevske konference se je francoski trgovinski minister izjavil, da želi Francija stopiti z Nemčijo v tesnejše gospodarske stike. Deluje se za ustanovitev stalnega nemško-francoskega gospodarskega odbora, ki bo sistematično deloval za poglobitev medsebojnih gospodarskih vezi.

V Mandžuriji grme topovi.

Brez kake formalne vojne napovedi so se pričele sovražnosti med Kitajsko in Japonsko na daljnem vzhodu. Japonske čete so zavzele več važnih mest, med njimi Mukden in Harbin, ki sta znana že iz rusko-japonske vojske. Navzlic že razpaljenim sovražnostim je upanje, da Društvo narodov prepreči izbruh regularne vojne.

Gospodarske in finančne težave Romunije.

Proračunsko leto Romunije grozi končati s težkim deficitom, ker so med drugim močno nazadovali tudi dohodki iz carin. Uvozne carine do konca julija so bile proračunane na 496, prejelo pa se je le 219 milijonov lejev; izvozne carine, proračunane za isto dobo na 2129 milijonov lejev, so dale samo 1928 milijonov. Slično so zmanjšani tudi dohodki iz drugih proračunskih postavk.

Tekom letošnjega prvega polletja so poleg tega tudi nerazmerno narastli krediti za poljedelce. Tudi industrijski in trgovski krediti beležijo porast. Pri vsem tem pa se še vedno ne pojavljajo kakšni znaki gospodarskega izboljšanja.

Češkoslovaška za izboljšanje državnih financ.

Gospodarska kriza je neugodno vplivala na stanje državnih financ v ČSR, vsled česar se vlada bavi z načrti za znižanje državnega proračuna potom štednje v vseh resornih ministrstvih. V načrtu je predvideno zaustavljenje napredovanja državnega uradništva za dobo enega leta, nepotrebno uradništvo se bo odpustilo, novih mest pa se do izboljšanja ne bo več razpisovalo. Govori se o znižanju plač in pokojnin. Pripravlja se tudi uvedba posebne davščine za odpravo krize, ki naj bi vrgla okoli 180 milijonov Kč.

Odliv zlata tudi iz Amerike.

Združene države se nahajajo v sličnem gospodarskem položaju kakor Anglija. Tudi tam je vsled brezposelnosti državni proračun tako močno prekoračen, da bo težko poiskati kritje v povišanih dohodkih, daljna znižanja državnih izdatkov pa tudi ne morejo doseči uravnovešenja proračuna. K temu se je zadnje čase pridružilo še izvažanje zlata ter je v zadnjih treh dneh ameriška federalna banka morala izdati za približno 150 milijonov dolarjev zlata, ki je šlo večinoma v Francijo in nekaj tudi na Holandsko. Ameriški finančniki zatrjujejo, da se za kurz dolarja ni bati, ker so navzlic odlivu zlata zaloge še vedno visoko nad določenim zakonitim kritjem.

Švica odpove pogodbo z Nemčijo?

Po izjavi švicarskega zveznega svetnika Motte namerava Švica odpovedati svojo trgovinsko pogodbo z Nemčijo, ker se vsled trajne gospodarske krize uvoz švicarskega blaga v Nemčijo neprestano manjša, nasprotno pa stalno narašča uvoz nemških produktov v Švico.

Zopet povišanja diskonta.

Danska državna banka je povišala diskontno mero od 3½ % na 4½ %.

Norveška državna banka je zvišala diskont od 4 % na 5 %.

Slabejša žetev v Avstriji in ČSR.

Po zadnjih cenitvah je žetev v Avstriji letos slabejša kot lani navzlic pospeševanju kmetijstva in vsem mogočim meram zaščite. V primerjavi z lansko žetvijo pokazuje rezultat sledeče množine v milijonih meterskih stotov:

	1930	1931
pšenica	3·1	2·5
rž	4	4·4
oves	4	3·4

Tudi na Čehoslovaškem vse zaščitne mere niso povzdignile pridelka, ki izkazuje v primerjavi z lansko žetvijo sledeče množine v milijonih meterskih stotov:

	1930	1931
pšenica	13·4	10
rž	17	12·6
ječmen	12	9·7
oves	13·1	12

Provizorij med ČSR in Madžarsko.

Ker še ni sklenjena definitivna trgovinska pogodba med tema dvema državama, ki sta vsled brezpogodbenegega stanja vodili medsebojno dolgotrajno carinsko vojno, je bil te dni med njima sklenjen provizoričen dogovor, ki je stopil takoj v veljavo. Po tem dogovoru so določeni posebni kontingenti za uvoz nekaterega blaga iz ene države v drugo proti minimalni carinski tarifi. Madžarska je med drugim dovolila uvoz češkoslovaških drv v višini 20.000 vagonov, Češkoslovaška pa uvoz 29.000 komadov pitanih svinj iz Madžarske. Pogajanja za sklep regularne trgovinske pogodbe se bližajo koncu, ki bo kolikortoliko zadovoljiv za obe stranki.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
1 angleški funt	274'50	
1 ameriški dolar	56'50	56'50
1 avstrijski šiling	7'94	7'94
1 belga	7'87	7'82
1 bolgarski lev	—'409	—'408
1 češkoslovaška krona	1'674	1'67
1 francoski frank	2'22	2'23
1 italijanska lira	2'95	2'81
1 grška drahma	—'731	—'73
1 romunski lej	—'336	—'33
1 španska peseta	5'60	4'98
1 danska krona	15'10	15'05
1 švicarski frank	10'98	11'03
1 hol. goldinar	22'79	22'80
1 turška lira, papir	26'79	26'60
1 zlati frank	10'985	10'98
1 kanadski dolar	56'20	56'10
1 norveška krona	15'10	15'05
1 brazilski milreis	5'20	5'20
1 argentinski pezos	15'90	15'80
1 egiptovski funt	281'50	281'30
1 albanski frank	10'77	10'80
1 švedska krona	15'116	15'08

Padec funta je izzval veliko vznemirjenje na vseh borzah. Naše borze funta trenutno ne notirajo. V Zürichu notira funt 21'25, kar bi odgovarjalo vrednosti 235 Din, tedaj se je tekom zadnjih dni zmanjšala njegova vrednost za 39'50 Din. Močno je padla tudi italijanska lira, ki je pred tednom notirala še 2'96 Din, danes pa samo 2'81. Peseta je nazadovala za 14 par. Neznatno so padli tudi šiling in belga, dočim se je francoski frank nekoliko okrepil. Dinar beleži v Zürichu neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 280—285, 7% Blairovo pos. 50—52, 8% Blairovo pos. 60—62 ponudba, 7% inv. posojilo 67 ponudba, tobačne srečke 20 ponudba, agrarne obveznice 40 ponudba, begluške obveznice 42—44, Rdeči križ 40 ponudba, posojilo Drž. hipotekarne banke 53—60.

Tekoči teden so državni vrednostni papirji doživeli naravnost katastrofalno nazadovanje. Vojna škoda je padla za celih 42 točk, Blairovo posojilo za 10 točk, slično nazadovanje beležijo tudi ostali papirji. Pripomniti pa moramo, da je to nazadovanje, ki je posledica valutnega poloma v Angliji neutemeljeno ter se bodo papirji gotovo zopet popravili če tudi se situacija označa kot nejasna s tendenco navzdol.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120—125, Prva hrv. šted. 957 do 965, Strojne tov. 80, Kranjska ind. družba 312, Združene papirnice Vevče 110—119, Narodna banka 3600—4500, Kreditni zavod 16—170, Obrtna banka 36 povpraševanje, Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, »Trboveljska« 186—188, Jadranska plovilnica 460—480.

Tudi pri privatnih papirjih beleži pretečeni teden močno nazadovanje, ki je posebno veliko pri papirjih Narodne banke. »Trboveljska« kaže pravitako močno nazadovanje, dasiravno že tretji dan ni na borzi nobenih notacij. Tendence slaba.

Tržna poročila.

Vino.

V Vršču so vsled znatnih zalog cene starega vina močno padle ter se zamorejo dobiti slabejše vrste že po 1'15 Din liter. Bela vina od 9—11% kotirajo po 1'15 do 1'60 Din po kvaliteti, kvalitetna vina 11—13% se ponujajo po 2'50 do 3'50 Din, rdeča vina 10—12% pa po 1'75 do 2'25 Din liter.

Jajca.

Povpraševanja po svežem blagu so vsled nastopa hladnejšega vremena nekoliko popustila, vsled česar so se nakupne cene izvoznikov tudi za malenkost zmanjšale, vendar se še vedno doseže cena 90—97 par za komad. Vsled novih finančnih zapletljajev v inozemstvu je trgovina otežkočena ter trenutno ni pričakovati daljnega izboljšanja.

Cene živine v Zagrebu.

Na zagrebškem trgu so se cene živine nekoliko izboljšale ter se je trgovalo sledeče:

Goveja živina: voli I. 6—7.50 Din, II. 3.50—5 Din; biki 2.75—3 Din; krave 1.50—3.50 Din; junci 2.75—3.25 Din; teleta 6—7.50 Din za kg žive in 8—9 Din za kg mrtve teže.

Prašiči: pitani 8—9 Din kg žive teže; sremski prašiči, zaklani 11.50—12.50 dinarjev kg; pujski (odojki) 40—130 dinarjev komad.

Konji: par 4000—5000 Din; žrebeta 1200—1500 Din komad; konji za meso 1.25 do 1.50 kg žive teže.

Cene zelja na ljubljanskem trgu.

Ljubljanski zeljarji, ki so začetno plačevali okoličansko zelje po 1.25, plačujejo sedaj le po 50 par kg, vsled česar jih je tržno nadzorstvo pozvalo, naj znižajo cene kislega zelja. Kmetje nočejo več prodajati zeljnatih glav zeljarjem, temveč kisajo zelje sami in ga prodajajo na trgu po 2.50 do 3 Din, dočim zahtevajo ljubljanski zeljarji po 4 Din za kg.

Ureditev krušnih cen.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdalo naredbo, po kateri se bani poedinih banovin pooblaščajo, da smejo cene kruha, določene z naredbo od 11. septembra, v slučaju potrebe določiti drugače na podlagi iste naredbe. Vendar ne smejo biti krušne cene višje od cene vagonskih pošiljk moke. Prepovedano je prodajati kruh iz slabejše pšenične moke za boljšega, tudi mešanje posameznih vrst, oziroma dodajanje drugovrstnih mok je prepovedano.

ŠE NEKAJ INOZEMSKIH POVPRASEVANJ PO NAŠEM BLAGU.

Zavod za pospeševanje naše zunanje trgovine pri trgovinskem ministrstvu v Beogradu javlja še sledeča povpraševanja za naše izvozno blago:

vino: Praga — 19.055, Werdingen a/Rh. (vino za destilacijo) — 19.213, Herstal-Belgija (zastopstvo) — 19.539, Berlin — 19.539, Bruxelles — 19.749, Hamburg (zastopstvo) 19.543;

sadje: Nagykanisza — 19.207, Dunaj — 19.215, Wilno — 19.345, Rotterdam

Naš sadni trg.

Pridelek je navzlic suši precej ugoden. Dobra letina pa je tudi drugod, zato je za izvoz izgled slabejši, zlasti ker silijo druge države s svojim pridelkom na trg. Tudi današnje cene, ki so večinoma zelo nizke, ne svetujejo, da bi silili preveč s prodajo, zlasti ne s tistimi vrstami sadja, ki se obdrži za zimo, ker se bodo kasneje dosegle nedvomno višje cene.

Kovine.

Na londonski kovinski borzi so pričele cene padati ponovno ter se beleži v funtih za tono sledeče kotacije:

Baker: 28 (pred mesecem 32.45).

Cin: 114 (pred mesecem 116.12).

Svinec: 10.60 (pred mesecem 12).

Za ostalo so cene neizpremenjene.

Ameriško tržišče.

Na ameriških blagovnih borzih notirajo sledeče cene:

V Čikagu je žito zopet padlo ter notirajo sledeče cene v centimih (v oklepaju so cene pred tednom): **pšenica:** 47.25—47.75 (48.12) za bušel (27.21 kg). Prietečeni teden se je posrečilo farmarjem dvigniti cene, a so ta teden padle zopet pod nivo prejšnjih. Ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg): **oves:** 21.25 (21.37); **rž:** 37 (37.62); **koruza:** 39.25 (41.75) cent.

Bombaž je zopet znatno padel ter notira v New Yorku 6.11 (pred tednom 6.60) centima za libro (0.45 kg).

Kava je dalje padla ter notira v New Yorku: »Rio« št. 7 4.50 (pred tednom 4.80), »Santos« pa 6.86 (pred tednom 7.27) dolarja za vrečo.

(suho sadje, orehi) — 19.521, Bochum (suhe slive — orehi) — 19.542, Paris (suhe slive) — 19.639, Dunaj (grozdje) — 19.518;

fižol: Wilno — 19.345, Rotterdam — 19.517, Bochum (zastopstvo) — 19.542, Tripolis (zastopstvo) 19.524;

Stavite ponudbe s ceno in vzorci ter plačilnimi pogoji naravnost gori označenemu »Zavodu« pod navedbo priobčene številke.

INOZEMSKI SADNI TRG.

Jabolka: Nemčija je pretečeni teden plačevala naše blago srednje vrste po 20—22 mark. Isto ceno so dosegla madžarska jabolka. Jabolka za vkuhanje so se plačevala po 12—13 mark, v nekaterih slučajih celo samo po 9 mark. Domače nemško blago je imelo povprečno ceno 24 mark (22—32 mark), domača fina namizna jabolka pa so dosegla tudi ceno 40 mark za 100 kg. Domačega pridelka je izredno veliko na trgu.

V Avstriji so se plačevala jabolka po 30 do največ 40 grošev kg.

Grozdje: V Nemčijo je prispelo pretečeni teden prvo jugoslovansko grozdje (smederevsko), ki se je plačalo po 25 do 30 mark. Madžarsko blago, ki je dospelo nekoliko kasneje, je imelo ceno 18—24 mark. Največ je uvozila Ita-

lija in se je finejše blago plačevalo po 28 do 40 mark 100 kg.

V Avstriji ima domače (burgenlandsko) grozdje ceno 35—40 grošev kg. Kot uvoznica stoji na prvem mestu Madžarska in se je njeno blago plačevalo po 40—60 grošev. Grško in bolgarsko grozdje je notiralo med 75 in 95 groši, italijansko blago pa med 60 in 70 groši kilogram.

Izvoz grozdja v Nemčijo, ki je glavni potrošnik v Evropi, je že lansko leto močno nazadoval. Letos pa kaže, da bo potrošnja grozdja v Nemčiji vsled postrepe krize še veliko manjša.

Več upanja je za pasiranje boljših, sortiranih vrst jabolk in hrušk.

V splošnem se tržišče označa z izjemno grozdja za ugodno.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI

dne 19. septembra 1931.

Govedina za kg: I. Din 14—16, II. 12—14, III. 8—10, jezika 18, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 14—16, ledic 18, možganov 8 do 16, loja 6—8.

Teletina za kg: I. Din 16—18, II. 12—14, jeter 25, pljuč 16.

Svinjina za kg: I. Din 20—22, II. 16—18, III. 14—16, pljuč 8—10, jeter 16—18, ledic 25, glave 8, parkljev 4—6, slanine trebušne 12—13, slanine ribe in sala 18, slanine mešane 15—16, slanine na debelo 16, masti 18—20, šunke (gnjati) 24—25, prekajenega mesa I. 24—25, II. 18—20, prekajenih parkljev 5—7, prekajene glave 8—10, jezika 25.

Drobnica za kg: koštrunovega Din 12 do 14, jagnjetine 18—20.

Konjsko meso za kg: I. Din 8, II. 6.

Klobase za kg: krakovskih Din 32, debrecinskih 32, hrenovk 29—31, sufalad 29 do 31, posebnih 32, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 28—30, suhih kranjskih 35, prekajene slanine 18 do 20.

Perutnina: Piščanec majhen Din 12—15, večji 18—22, kokoš 25—35, petelin 20—30, raca 30, domači zajec, manjši 8—10, večji 15—20.

Divjačina: Poljska jerebica Din 15, gozdana jerebica 18—20.

Ribe za kg: karpa Din 22—30, linja 20 do 25, šunke 35—40, postrvi 60, sulca 60 klina 15—20, mrene 10—14, pebenke 8—10.

Sadje za kg: luksurnih jabolk Din 5—6, I. 4, II. 3, III. 2, luksurnih hrušk 8, I. 6, II. 4—5, III. 2—3, ena limona 0.75—1, 1 kg

Pijače: 1 liter starega vina Din 16—22, novega vina 14—16, 1 čaša piva 3—3.50, 1 vrček piva 5, 1 steklenica piva 5.50—6.

Krah za 4g: belega Din 4, pol belega 3.50, črnega 2.50, rženega 3.50.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2.50—3, 1 kg surovega masla 25—28, čajnega masla 32—40, masla 33—36, bohinskega sira 24, sirčka 7—8, par jaje 1.75—2.25, mandeljncv 50, orehov 10—12, luščanih orehov 12—36, češpelj 3—4, suhih češpelj 10 do 22, suhih hrušk 10—12, breskev 4—8, grozdja 3—6, brusnic 6.

Specerijsko blago: 1 kg kave »Portoriko« Din 80—84, »Santos« 22—54, »Rio« 36—40, pražene kave I. 90—100, II. 80—90, III. 66—70, IV. 56—60, kristalnega belega sladkorja 12.75, sladkorja v kockah 14.25, kavne primesi 18, riža I. 9, II. 7, 1 liter namiznega olja 17, jedilnega olja 16, vinskega kisa 4% 4.75, navadnega kisa 4% 3, 1 kg soli morske debele 2.50, drobne 2.75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 36, 1 liter petroleja 7, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3.75, čaja 80.

Mleviski izdelki za kg: moke št. 0 na debelo Din 4.05—4.40, na drobno 4.75, št. 2 na debelo 3.75—4.15, na drobno 3.75, št. 4 na debelo 3.20—3.40, na drobno 3.50, št. 6 na debelo 2.60—2.90, na drobno 3.25, kaše 5—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 8—10, otrobov 1.50—2, koruzne moke 2.50—3, koruznega zdroba 4—4.50, pšeničnega zdroba 5, ajdove moke I. 6—7, II. 5, ržene moke 3.50 Din.

Žito za 100 kg: rži 190—200, ječmena 180—200, ovsna 185—210, prosa 230—250, koruze 155—160, ajde 240—255, fižola ribničana 275, prepeličarja 325, 1 kg graha 8—10, leče 10—14.

Zelenjava in gobe za kg: ajserice Din 4, endivije 3—4, poznega zelja 0-60—0-65, rdečega zelja 2—2-50, kislega zelja 3—4, ohrovtá 1—1-50, kolerab 2—2-50, kolerab podzemlje 0-50, špinače 3—4, paradižnikov 2-50—3, kumar 0-50, kumaric za vkisavanje 100 12—14, buč 1—1-50, fižola v stročju 2-50—5, luščenega 3—4, čebule 2-50—3, česna 10—12, krompirja 1—1-25, repe 0-50, kisle repe 3, jurčkov 10, korenja 3—4, peteršilja 3—4, zelenjave za juho 3—4, zelene paprike 4—5, malancan 4—6.

Kurivo: 50 kg premoga Din 30, 1 tona premoga 460, 1 kub. m trdih drv 100—120, mehkih drv 70.

Krma za 100 kg: sladkega sena Din 80, pol sladkega sena 75, kislega sena 60—70, slame 50—60.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozličkov
Ljubljana, Karlova cesta 4
Prodaja na obroke

Lesno tržišče.

Cene bukovine v Španiji.

Kakor znano, je Španija eden izmed najboljših potrošnikov naše bukovine. Zadnje čase se je doseglo za našo parjeno bukovino sledeče cene v pesetah (ca. 5-15 Din) za kub. m: Ia od 2 m naprej 275, II. 260; Ia kratka od 1 m do 1-90 m 255, II. 240. Neparjena bukovina je približno 5 peset cenejša.

Povpraševanja za les v inozemstvu.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu javlja še sledeča povpraševanja:

Tripolis — 19.524 išče zastopstvo za gradbeni les;

Canea (Kreta) — 19.618 povprašuje za gradbeni les.

Točnejše informacije dobijo interesi direktno od »Zavoda« brezplačno.

Jesenove hlode

ca 15 kub. m od 20—45 cm srednjega premera naprej dobavi gozdna uprava graščine Negova, p. Ivanjci.

Dobave.

100 m³ plohov in

400 m³ jamskega lesa nabavi dne 28. t. m. ob 11. uri Direkcija državnega rudnika v Velenju. Pogoji v pisarni direkcije.

200 m³ hrastovega lesa nabavi do 1. oktobra Direkcija državnega rudnika v Vrdniku. Pogoji pri Zbornici za TOI.

800 m³ mehkega stavbnega lesa dobavi do 9. oktobra Direkcija državnih železnic v Zagrebu. Pogoji pri Zbornici za TOI.

Pridobivte najove naročnike!

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Na lesni borzi je položaj neizpremenjeno mlačen, izgleda celo, da se je poslabšal.

Cene so neizpremenjene.

Povpraševanja so omejena na sledeče blago.

25 m³ orehovitih tavolonov, I. in II., lepo in suho, navesti debeline.

1 vagon naravne bukovine, I. in II., s 30% III., od 2 do 4 m, eventuelno tudi 4-50 m, 27/30/38/40 milimetrov.

Cena za oreh in za bukovino franko prihod Fiume.

Bukovi plohi 50 mm (rezano 51), od 2 m naprej, I., brez grč, dolžina tudi od 1 do 2 metra, od 13 cm širine naprej: 18 m³. Blago suho ali sveže.

Borove frize: 1" X 4" (angleške cole), 4 m dolžine z zarezo in peresom.

Lipovi plohi, I. II. kvalitete, lepe širine, z malimi grčami iz prvega ali drugega hloda, 50/60/70/80 mm, od 25 cm naprej. Franko meja Postojna tranzit.

Bukovi testoni, I. in II., s toleranco 15% III., suhi, 20 mm, 2-25 m dolžine, od 10 cm naprej, media 22/23 cm. Cena franko meja Postojna tranzit.

Hrastovi hlodi od 40 cm premera naprej, od 3 m dolžine naprej z medio 4 m ali več, dolžina pol centimetra stopnjevaje, I. kvalitete, cena franko Jesenice.

Hrastovi hlodi od 40 cm premera naprej, od 3 m dolžine naprej z medio 4 m ali več, dolžina po pol centimetra stopnjevaje, I. kvalitete, cena franko Jesenice.

Jelovi odpadki, povezani, 1 m dolžine, za goriva drva. Franko meja Postojna tranzit. 80 komadov jelovih tramov, 6/8"—13 m dolžine. Postojna tranzit.

CENITEV BODOČEGA IZVOZA LESA.

Po cenitvi gospodarskih zbornic v državi bomo v nastopajočem gospodarskem letu (od 1. sept. t. l. do konca avgusta 1932) izvozili v inozemstvo za 766 milijonov dinarjev glavnih vrst lesa, t. j. gradbenega lesa, drv in železnih pragov.

Če vzporejamo to cenitev izvoza z dejanskim izvozom v pretečenem letu, ko je izvoz lesa že močno nazadoval, bo letošnje nazadovanje naravnost katastrofalno za našo lesno trgovino.

Prognoza za bodoči izvoz glavnih vrst lesa v primerjavi z lanskoletnim faktičnim izvozom kaže sledeče vrednosti v milijonih dinarjev:

	izvoz 1930	cenitev 1931/32
gradbeni les	1157	630
pragovi	115	73
drva	79	63
skupaj	1351	766

Poleg tega se ceni še izvoz oglja na 42 milijonov dinarjev, izvoz lesnih izdelkov na 38 milijonov dinarjev in iz-

voz lesnega ekstrakta na 50 milijonov dinarjev. Tudi pri teh vrstah lesa beleži cenitev težko nazadovanje.

Po tej cenitvi bodo dohodki naše lesne trgovine od izvoza v tem gospodarskem letu za 585 milijonov dinarjev ali za nad 43% manjši kot je bila vrednost lanskega izvoza.

Brezposelnost na Češkoslovaškem.

V avgustu se je število brezposelnih na Češkoslovaškem zopet pomnožilo za 4000 ter izkazuje provizorična statistika 214.520 nezaposlenih.

Pasivnost ameriške trgovinske bilance.

V avgustu je po petih letih prvič izkazala ameriška zunanja trgovina pasivnost v znesku 1 milijona dolarjev.

Ali ste poravnali naročnino?

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovec na to pozabi, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!